

Lietuvos Respublikos Ministrėi Pirmininkei
Ingridai Šimonytei

2023-05-16 Nr.2023-0516

Kopijos:

Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentui
Mindaugui Sinkevičiui, el. p. bendras@lsa.lt

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrėi
Agnei Bilotaitei, el. p. bendrasisd@vrm.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministrėi
Gintarei Skaistei, el. p. finmin@finmin.lt

DĖL FINANSAVIMO DEFICITO SAVIVALDYBIŲ PRIEŠGAISRINEI FUNKCIJAI

Lietuvos gaisrinės saugos asociacija (toliau – Asociacija) šiuo raštu nori išreikšti didelį susirūpinimą ir atkreipti Jūsų dėmesį į tai, jog valstybės biudžete kasmet planuojamas ir numatomas nepakankamas finansavimas savivaldybių biudžetams priešgaisrinei saugai vykdyti. Valstybės biudžete šiuo tikslu savivaldybėms skiriamos kasmetinės specialios tikslinės dotacijos neatliepia minimaliai būtinųjų poreikių, kuriuos sąlygoja įstatymais padidintas ugniagesių darbo užmokestis, skoliniai įsipareigojimai praėjusių metų finansavimo deficitui dengti, priverstiniai viršvalandiniai darbai, o taip pat įstatymine pareiga aprūpinti ugniagesius darbo saugos priemonėmis (koviniais drabužiais, šalmais, diržais, kvėpavimo apsaugos ir kitomis darbo priemonėmis) ir kita technika bei įranga .

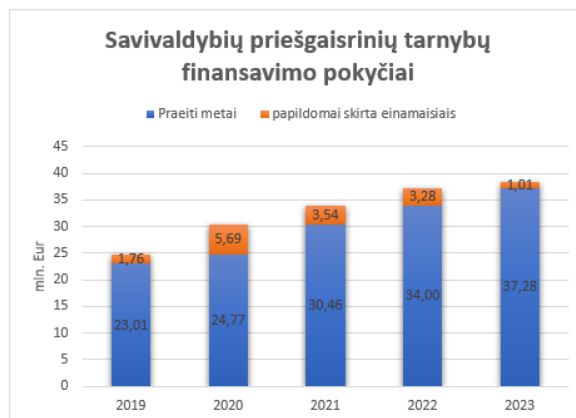
Valstybė nustato ugniagesių darbo užmokesčio didėjimą, tačiau ta pačia dalimi nedidina finansavimo šiam darbo užmokesčiui išmokėti. Antai, Lietuvos Respublikos 2023 metų biudžete savivaldybių priešgaisrinei saugai vykdyti skirta 38 287 tūkst. Eur. Lyginant su 2022 metų biudžetu, šios funkcijos **finansavimas 2023 metais padidėjo tik 2,71 procentų arba 1.01 mln. Eur** (žr. lentelę žemiau), tuo tarpu nuo 2023 m. sausio 1 d. vien tik **ugniagesių darbo užmokestis įstatymais buvo padidintas kone 20 procentų:**

- Nuo 2023-01-01 minimali mėnesinė ugniagesių alga padidėjo 110 eurais (t.y. iki 840 Eur), arba 15% lyginant su 2022 metų minimalia alga (730 Eur).
- Nuo 2023-01-01 savivaldybių ugniagesių pareiginės algos bazinis dydis padidintas 5 eurais (arba 2,8 proc. nuo 181 eurų 2022 m. iki 186 eurų 2023 m.) ir 0,4-1 dydžiais padidintas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (10-15 proc.).
- Vyriausybės patvirtintas priešgaisrinės saugos užtikrinimo standartas reikalauja, kad pamainoje prie auto cisternos budėtų mažiausiai 2 ugniagesiai. Ši pamainos sudėtis sąlygoja vidutiniškai 15,7 viršvalandžių kiekvienam ugniagesiui per mėnesį.

Lentelė. Savivaldybių priešgaisrinės funkcijos finansavimo pokyčiai 2019-2023 periodu:

	2019	2020	2021	2022	2023
Praeitų metų biudžetas, mln. Eur	23,01	24,77	30,46	34,00	37,28
Papildomai skirta einamaisiais metais, mln. Eur	1,76	5,69	3,54	3,28	1,01
Viso skirta, mln. Eur	24,77	30,46	34,00	37,28	38,29
Didėjimo suma mln. Eur lyginant su praėjusiais metais		5,69	3,54	3,28	1,01
Didėjimo % lyginant su praėjusiais metais		22,97%	11,62%	9,65%	2,71%

** pirminiame 2023 m. biudžeto projekte savivaldybių priešgaisrinei saugai finansuoti buvo numatyta skirti 39 125 tūkst. Eur, tačiau priimtame galutiniame 2023 m. biudžete finansavimas sumažintas iki 38 287 tūkst. Eur dėl 6 ugniagesių komandų perdavimo iš savivaldybių į valstybinę priešgaisrinę sistemą pagal pilotinį projektą.*

Analogiška situacija buvo stebima ir ankstesniais periodais, kuomet finansavimas nebuvo didinamas tiek, kiek buvo didinamas darbo užmokesčio dydis, jau nekalbant apie ugniagesių materialinį aprūpinimą, darbo saugos priemonės, viršvalandinį darbą ir deficitą, susidariusį per praėjusius laikotarpius. Dėl šios priežasties savivaldybių priešgaisrinės saugos finansavimas metų bėgyje visuomet būdavo peržiūrimas ir bent minimaliai didinamas. 2023 metų valstybės biudžete numatytas mažiausiai **2,4 mln. Eur deficitas savivaldybių priešgaisrinei funkcijai** specialiosiomis tikslinėmis dotacijomis finansuoti ir šia suma neišvengiamai būtina 2023 metų skirtą finansavimą didinti.

Savivaldybėms pavestos priešgaisrinės saugos funkcijos **finansavimo deficitas** sąlygoja savivaldybių ugniagesių trūkumą šalyje. Šios problemos ignoravimas gali **priversti prie visiško savivaldybių ugniagesių sistemos sunaikinimo ir vietos gyventojų apsaugos nuo gaisrų ir kitų nelaimių sužlugdymo**.

Atsižvelgdami į išdėstyta, prašome peržiūrėti 2023 metų valstybės biudžetą bei padidinti valstybės biudžeto specialias tikslines dotacijas savivaldybių priešgaisrinei saugai vykdyti bent **minimaliai trūkstama 2,4 mln. Eur suma** padidėjusiam savivaldybių ugniagesių darbo užmokesčiui mokėti, gyvybiškai būtinai ugniagesio apsaugos įrangai įsigyti bei susidariusiam deficitui mažinti.

Pagarbiai
Lietuvos gaisrinės saugos asociacijos prezidentas

Vytas Kaziliūnas